

Marže supermarketů? Více jak 100%!

svobodny-svet.cz/marze-supermarketu-vice-jak-100

24. března 2023

PL

Akční slevy v desítkách procent, hájí své ceny český Penny Market. A zástupci obchodníků dodávají: Ve slevách se v Česku prodá 60 % zboží, to je nejvíc na světě! Odmítají tak myšlenku zastropovat ceny potravin jako na Slovensku. Ekonom Jaroslav Šulc jejich slova odmítá. „Údaj o možné polovině prodejů pod cenou je pravdivý, ale chybí tam přesný výraz. Je to polovina zboží prodávaná pod nadsazenou cenou, pod neúměrně vysokou cenou. Jestli říkají, že po té cenové dohodě by se to prodávalo za trvalou slevu, tak je třeba to říci jinak. Prodávalo by se to za o trošinku nižší ceny, než jsou ty dnešní oligopolní, vykořisťovatelské vůči tomu bezbrannému obyvatelstvu,“ sdělil ParlamentnímListům.cz. „Je ostuda téhle vlády, že neumí bouchnout pěstí do stolu,“ dodal. Marže marketů prý nejsou 3–5 %, ale i 100 %.

Jen při přechodu na tržní hospodářství začátkem 90. let jsme v tuzemsku zažili takové zdražování, jaké zažíváme nyní. V tomto

směru překonáváme téměř všechny evropské země. Hledá se viník, ale zemědělci, zpracovatelé i obchodníci růst cen obhajují. Zdůvodňují ho především drahými energiemi. Jejich ceny přitom už dávno zase klesají, zatímco potravin stoupají dál. Podle Českého statistického úřadu vynaloží domácnosti na jídlo a bydlení až polovinu veškerých svých výdajů. Slovensko, s nímž jsme to poslední velké zdražování zažili ještě ve společném státě, oznámilo, že tamní velké obchodní řetězce zavedou tříměsíční cenový strop na některé potraviny. Ty byly letos v únoru stejně jako v lednu meziročně dražší o 28,6 procenta. Česko podle vyjádření Ministerstva zemědělství podobný krok neplánuje.

„V okamžiku, kdy k zastropování sáhnou z vlastního rozhodnutí maloobchodní sítě, tak je to úplně v pořádku. Je to svým způsobem i součástí marketinku, aby nalákaly spotřebitele. Pomůžou mu tím, že sníží nějaké ceny, ale sobě pomůžou taky, protože ti spotřebitelé u nich budou potom třeba víc nakupovat. Pakliže to je dobrovolným rozhodnutím jakéhokoli obchodníka, nemusí to být jen velké řetězce, tak je to v pořádku. Jiná věc je, kdyby jim to měli nařizovat politici, protože to je samozřejmě zásah do trhu. A pak je otázka, jestli by nějaký takový zákon prošel v rámci Evropské unie, protože by se to mohlo brát jako zvýhodňování některých subjektů na úkor jiných subjektů. Čili rozhodnutím státu nebo státních úředníků ne, dobrovolným rozhodnutím maloobchodních sítí ano,“ vysvětluje pro ParlamentníListy.cz agrární analytik Petr Havel.

Zastropovali ceny, které předtím přes víkend zvedli

Situaci v České republice považuje v porovnání s ostatními zeměmi za unikátní. „Jsme totiž světovým rekordmanem ve slevových akcích. Kolem 50 procent potravin v maloobchodních sítích se u nás prodá ve slevových akcích. Z mého pohledu to řešení, které funguje už mnoho let a teď se ještě podíl potravin prodávaných ve slevových akcích zvýšil, je pro spotřebitele lepší, protože si může v rámci slevových akcí vybrat ze širšího spektra potravin než jenom nějakého daného – někým určeného – spektra konečného počtu nějakých

zlevněných potravin, jak k tomu dochází na Slovensku. V České republice bych kvůli tomu obrovskému množství slevových akcí a tomu, že je spotřebitelé skutečně využívají, asi nic neměnil. Pro spotřebitele je to u nás výhodnější,“ myslí si Petr Havel.

Opačný názor zastává makroekonom Jaroslav Šulc. „Kdybychom se chtěli inspirovat slovenským příkladem, bylo by to záslužné i rozumné, protože tři čtvrtiny obratu potravinářským zbožím ovládá 11 velkých řetězců. Pokud by se tak mělo stát, pak by bylo velmi rozumné říci, k jakému datu ceny zastropujeme. Zaregistroval jsem, že to Slováci udělali, ale v potravinových řetězcích se hoši kartelově dohodli, že si nechají zastropovat vyšší ceny, které přes víkend zvedly. Ne všechny, je to diferencované, ale tuhle informaci mám. U potravin je zastropování o to složitější, že se jejich ceny hýbou z hlediska sezónnosti. Všiml jsem si, že u mých oblíbených hrušek skočila cena za týden o pět korun. Aby se nemohlo spekulovat, což se ‚podařilo‘ obchodním řetězcům fungujícím na slovenském trhu, tak by jednou z možností stanovení stropu byl třeba průměr únorových cen,“ poznamenává pro ParlamentníListy.cz Jaroslav Šulc.

Supermarkety jsou nenasytné, nakupujte „ze dvora“

Jasno o viníkoví zdražování má Agrární komora ČR a na svém facebookovém profilu to neustále připomíná. „Supermarkety potraviny zdražují víc, než by musely. Už jsme vám to ukázali na cukru, vejcích, drůbežím mase a jablkách. Pokračujeme bramborami a nabízíme oficiální data od statistiků. Za brambory obchody platily zemědělcům loni v září průměrně 6,27 Kč/kg, v prosinci pak 6,64 Kč/kg. To je nárůst dodavatelských cen o 37 haléřů za čtvrt roku. Obchodní řetězce však zdražily daleko víc. Spotřebitelská cena za stejnou dobu vzrostla průměrně o 3,52 Kč. Obchody prodávaly v září brambory za 12,84 Kč/kg, ale v prosinci už za 16,36 Kč/kg. Jak opakovaně říkáme, supermarkety jsou pořádně nenasytné. Chtějí od dodavatelů co nejlevněji nakoupit a zboží pak lidem co nejdraž

prodat. Hlavně, zákazník, pořádně zaplat, ať jsou zisky co nejvyšší! Co s tím? Řešení je jednoduché – nakupujte raději potraviny ‚ze dvora‘ u svých lokálních producentů. Podpoříte je a ještě ušetříte.“

Agrární komora tvrdí, že se zahraniční obchodní řetězce chovají v Česku jako na „divokém východě“ a výsledkem je stav, kdy kvůli nenasytným praktikám supermarketů musí naši ovocnáři likvidovat své sady. „Obchody jim totiž odmítají zaplatit výkupní cenu, která by sadařům alespoň pokryla náklady. Čeští pěstitelé dle ČSÚ aktuálně dodávají jablka do obchodů průměrně za 12,74 Kč/kg. V obchodech ale stojí kolem 30,47 Kč/kg. To je přírážka neuvěřitelných 139 %. Tady názorně vidíte praktiky obchodních řetězců,“ uvádí Agrární komora ČR.

Ceny potravin v Česku jsou pořád ještě relativně nízké

Připomíná však, že mnohé supermarkety nabízejí polská jablka v akci za 12,90 Kč/kg. „Z Polska se k nám totiž vozí tamní vládou štedře dotovaná jablka za cenu kolem 10,68 Kč/kg. Proč se tedy česká jablka nemohou v akci prodávat se stejnou přírážkou? Obchodníci by měli stejný zisk jako v případě polských. K tomu jsme se dozvěděli, že Ministerstvo zemědělství České republiky chce oceňovat diplomem supermarkety, které prodají nejvíce tuzemských jablek. To je snad ze strany úředníků špatný vtíp, neboť řetězce prodávají převážně dovozová jablka. Ministr Zdeněk Nekula by se měl spíše zasadit o to, aby se z českých ovocných sadů nestávalo dřevo na topení,“ kritizuje agrární komora vedení rezortu.

ParlamentníListy.cz se dotazovaly velkých obchodních řetězců v tuzemsku, zda uvažují o tom, že by do experimentu se zastropováním cen šly. Odpovědi byly jak přes kopírák, přičemž se odvolávaly na stanovisko Svazu obchodu a cestovního ruchu za obchodní řetězce: „V Česku jsou ceny pořád ještě relativně nízké díky tomu, že obchody v posledních měsících navyšují objem slev – ve slevách se prodá přes 60 % potravin. Zastropování cen přitom není nic jiného než dlouhodobá slevová akce na předem určenou část

sortimentu. My považujeme za vhodnější slevy střídat, aby měli zákazníci bohatší výběr. Zároveň ale tyto zahraniční aktivity sledujeme a vyhodnocujeme jejich efektivitu, včetně zapojení dodavatelů, kteří také musí garantovat dobrovolné snížení cen.“ Pouze manažer komunikace Penny Market Tomáš Kubík dodal: „Jako diskontní řetěz dlouhodobě nabízíme našim zákazníkům nejvýhodnější ceny na trhu. Každý týden pak současně nabízíme stovky produktů s akčními slevami v řádech desítek procent.“

Prodávat ve slevě znamená pod nadsazenou cenou

„Tím chtějí ty řetězce říci, že když vidí, že za tu cenu jim ty banány začínají hnít nebo ta brokolice pod celofánem začíná žloutnout a vadnout, tak je dají do slev. Ano, ten údaj o možné polovině prodejů pod cenou je pravdivý, ale chybí tam přesný výraz. Je to polovina zboží prodávaná pod nadsazenou cenou, pod neúměrně vysokou cenou. Jestli říkají, že po té cenové dohodě by se to prodávalo za trvalou slevu, tak je třeba to říci jinak. Prodávalo by se to za o trošinku nižší ceny, než jsou ty dnešní oligopolní, vykořisťovatelské a vůči tomu bezbrannému obyvatelstvu, vůči bezbranným domácnostem, doslova terorizující ceny. To se jinak nedá nazvat. Tyhle řetězce si udělaly z České republiky evropský krmelec. To je prostě nehoráznost. A je ostuda téhle vlády, že neumí bouchnout pěstí do stolu,“ konstatuje pro ParlamentníListy.cz makroekonom Jaroslav Šulc.

Ze statistik vyplývá, že obchodníci zdražili nejvýrazněji třeba eidamský sýr. Zpracovatelé ho prodávají dokonce o procento levněji než před rokem, v obchodech je však skoro o třetinu dražší. Jejich marže se nejvíce zvýšily také u vajec a hovězího masa. „U masa mi kupodivu cena moc přemrštěná nepřipadá, protože produkce, zpracování a skladování masa je nejsložitější potravinářská disciplína. Ale určitě třeba jablka za 40 korun mi přijdou moc. Ne, že by pěstování jablek bylo snadné, také je to složité, ale úplně za sebe mi přijde vysoká cena jablek. A potom, protože se všude říká, jak jsou velice zdravé a úžasné díky Omega-3 mastným kyselinám,

mi přijdou velmi vysoké ceny mořských produktů, všelijací tuňáci a podobně. To jsou strašné dardy. Přestože se správně doporučuje spotřebitelům, aby si takové produkty kupovali, tak nakonec je to jen pro vyvolené. Takže mně připadají nejvíce přemrštěné ceny jablek a mořská produkce,“ říká pro ParlamentníListy.cz agrární analytik Petr Havel.

Mastí si kapsy a přidají si marži sto i více procent

To makroekonom Jaroslav Šulc žádné potraviny, kterým by slušelo kvůli přemrštěným cenám v českých obchodech zastropování, nevybral, a to z jednoduchého důvodu. „Drtivě vás zklamal. Moje odpověď zní: všem. To cenové vzlínání, což je terminus technicus ekonomie, je plošné. Ale zase, abychom byli spravedliví, tak jenom část – a já nevím, jestli to je 20, 30 nebo 80 procent – na zdražování dělá to dominantní postavení řetězců, které si mohou dovolit takhle ty ceny šroubovat. A když to udělají všechny, tak stejně ten bezbranný spotřebitel nemá šanci nakupovat jinde než v supermarketech. Ale pozor. Podívejte se na ceny ovoce nebo zeleniny na farmářských trzích. Tam koupíte stejná jablka za osm devět korun, jako jsou ta, která koupíte za trojnásobek 28–30 korun v supermarketu. Takže nějaké lhaní, že si řetězce přihazují marži, dvě, tři, pět procent, to nikoli. Ony si tam přidají marži klidně sto procent i víc,“ upozorňuje makroekonom.

Vzhledem k tomu, že Český statistický úřad má poměrně dobrá data o spotřebním koši, o šetření cen potravin a dalšího spotřebního zboží, tak je možné se dívat na dlouhodobé časové řady, co to zboží stálo. „A umět rozklíčovat, na kolik jsou třeba dražší ta jablka vzhledem k tomu, že se zdražily postřiky, že se zdražila nafta, že se zdražila energie, kterou chladíte chladírenské kapacity, kde ta jablka přechovááte. Čili jinými slovy, jaká část inflace je do maloobchodních cen vnesena ekonomickými faktory, které jsou nespekulativní, které jdou zvenčí, což je třeba případ energie. A

druhá věc je, kolik tam vnesou další faktory typu pachtovného a dalších nákladů, které mají zemědělci s tou produkcí, a nakolik si mastí kapsu obchodníci,“ podotýká Jaroslav Šulc.

Zájem českých domácností, nebo zahraničních investorů

Cesta k takovým zjištěním by složitá být neměla. „Stát musí mít velmi kvalifikovaný aparát, který umí u minimálně několika set klíčových položek tyto analýzy trvale provádět. Při dnešní výpočetní technice to není žádný problém. Ale problém je, když už by si ty analýzy vytvořil, tak aby vláda, případně příslušné ministerstvo ve spolupráci s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, Nejvyšším kontrolním úřadem a dalšími, tyto informace využívaly k regulaci v zájmu domácností této republiky. A nikoli v zájmu zahraničních investorů, které ovládají ty velké řetězce. A to je ta klíčová otázka,“ dodává pro ParlamentníListy.cz makroekonom Jaroslav Šulc.

| PL

■ ■ ■ ■ ■ (4 votes, average: 5,00 out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> **Pravidla diskuze**

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím [pravidla diskuze](#).

>> **Jak poslat článek?**

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

